

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 6PP/27/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4122011474
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dušan Špirek
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2022:4122011474.1

Uznesenie

Okresný súd Nitra, samosudcom JUDr. Dušanom Špirekom, v konaní o žiadosti odsúdenej D. D., o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom v Nitre dňa 22.12.2022, takto

rozhodol:

Podľa § 66 odsek 1 písmeno b) Trestného zákona s poukazom na § 66 odsek 2 Trestného zákona sa návrh odsúdenej D. D., narodenej XX.XX.XXXX v R., trvale bytom R. - N., E. E. XXXX/XX, toho času vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Nitra - Chrenová, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia, ktorý jej bol uložený rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV, sp. zn. 3T/77/2017 zo dňa 28.09.2017, právoplatným dňa 28.09.2017 v spojení s uznesením o neosvedčení sa v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia Okresného súdu Bratislava IV, sp. zn. 3T/77/2017 zo dňa 24.09.2020, právoplatného dňa 04.11.2020 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2Tos/104/2020, pre zločin ublíženia na zdraví podľa § 155 odsek 1, odsek 2 písmeno b) Trestného zákona s poukazom na § 139 odsek 1 písmeno c) Trestného zákona v štádiu pokusu podľa § 14 odsek 1 Trestného zákona,

z a m i e t a.

odôvodnenie:

Dňa 08.12.2022 bol tunajšiemu súdu doručený návrh, právneho zástupcu odsúdenej D. D. (ďalej iba „odsúdená“), na podmiennečné prepustenie odsúdenej z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý bol odsúdenou uložený rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV, sp. zn. 3T/77/2017 zo dňa 28.09.2017, právoplatným dňa 28.09.2017 v spojení s uznesením o neosvedčení sa v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia Okresného súdu Bratislava IV, sp. zn. 3T/77/2017 zo dňa 24.09.2020, právoplatného dňa 04.11.2020 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2Tos/104/2020, pre zločin ublíženia na zdraví podľa § 155 odsek 1, odsek 2 písmeno b) Trestného zákona s poukazom na § 139 odsek 1 písmeno c) Trestného zákona v štádiu pokusu podľa § 14 odsek 1 Trestného zákona.

Súd na verejnom zasadnutí konanom dňa 22.12.2022 vykonal dokazovanie za splnenia zákonných podmienok, prečítaním a oboznámením na vec sa vzťahujúcich listinných dôkazov a vykonal výsluch odsúdenej.

Z hodnotiacej správy Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Nitra - Chrenová zo dňa 20.12.2022 vyplynulo, že odsúdená nastúpila do ÚVV a ÚVTOS Bratislava predvedením dňa 12.01.2021. S odsúdenou bola realizovaná ihneď psychologická intervencia vzhľadom k vysokému riziku suicidálneho konania a následne bola hospitalizovaná na psychiatrickom oddelení v Nemocnici pre obvinených a odsúdených v ÚVTOS Trenčín. Po aplikovaní liečby boli psychické problémy prekonané, možné

sebapoškodenia a samovražedné riziká boli eliminované. Dňa 19.01.2021 bola premiestnená späť do ÚVV a ÚVTOS Bratislava.

Do ÚVTOS Nitra-Chrenová bola umiestnená dňa 02.02.2021 a bola jej ponechaná diferenciačná skupina „C“, čo odsúdená nevedela v počiatočnom období dostatočne prijať. Zaradená bola do kolektívu odsúdených so štandardným režimom, kde sa na podmienky, ktoré poznala z predošlého trestu adaptovala s maladaptívnymi prejavmi. Odsúdená na pracovisku fajčila mimo vyhradeného času, prijala a odovzdávala nepovolené veci spoluodsúdeným, zapájala sa do verbálnych konfliktov, nerešpektovala pokyny nadriadených, nedodržiavala ústrojovú disciplínu, sebapoškodzovala sa a predstierala zdravotné ťažkosti, za čo bola aj disciplinárne riešená. Od 04.10.2022 do 06.12.2022 absolvovala v Nemocnici pre obvinených a odsúdených v ÚVTOS Trenčín protitoxikomanické liečenie. Správanie a vystupovanie počas liečby bolo na požadovanej úrovni, liečebný režim dodržiavala, so zdravotným personálom spolupracovala, čím ochranná liečba splnila svoj účel. Uznesením Okresný súd Trenčín dňa 11.08.2022 zmenil spôsob výkonu liečby z formy ústavnej na ambulantnú, v ktorej bude pokračovať aj po skončení výkonu trestu.

Do ÚVTOS Nitra-Chrenová bola po liečbe premiestnená 06.12.2022. Správanie a vystupovanie odsúdenej bolo na požadovanej úrovni. Časový režim dňa má osvojený, vo svojich osobných veciach udržiava poriadok, o zverené výstrojné súčasti sa stará. V rámci pracovného procesu bola 09.02.2021 zaradená na pracovisko špecializujúce sa na ručné šitie obuvi, kde dosahovala priemerné pracovné výkony. Dňa 05.05.2022 bola z organizačných dôvodov pracovne preradená na pracovisko krajčírskych a šicích prác, na ktorom pracuje doposiaľ, má dobrú pracovnú morálku, fond pracovnej doby využíva. Pracovné zaradenie vyhovuje aj jej zdravotnému stavu. V čase svojho osobného voľna sa odsúdená venuje čistiacim a upratovacím prácam na oddiele. Pridelené povinnosti si plní. V ostatnom voľnom čase vedie rozhovory so spoluodsúdenými, sleduje televízne programy, ľuští krížovky, vyrába ozdobné predmety, pohľadnice a kreslí. Aktívne sa zapája do celoustavných aktivít, najmä zábavno-súťažných kvízov a to nielen ako súťažiaca, ale aj ako spoluorganizátorka. Od 07.12.2022 bola poverená funkciou oddielovej samosprávy za kultúrno-osvetovú činnosť na oddiele.

Počas doterajšieho výkonu trestu odňatia slobody bola jedenkrát disciplinárne odmenená, a to dňa 01.12.2022, kedy jej bola udelená pochvala za pozitívne výsledky dosahované pri plnení programu zaobchádzania počas absolvovania protitoxikomanickej liečby.

Disciplinárne potrestaná bola päťkrát, a to dňa 31.05.2021 pre porušenie povinnosti uloženej zákonom o výkone trestu a ústavným poriadkom, povinnosť plniť pokyny a príkazy príslušníka zboru a zamestnanca zboru, zákaz nadväzovať kontakty s inými osobami v rozpore so zákonom o výkone trestu, dňa 24.06.2021 pre porušenie povinnosti plniť pokyny a príkazy príslušníka zboru a zamestnanca zboru, zákaz predstierať ochorenie, úmyselne sa poškodzovať na zdraví, užívať lieky nepredpísané, nepovolené lekárom alebo užívať ich inak, ako ich predpísal alebo povolil lekár, dňa 25.07.2021 pre porušenie povinnosti plniť pokyny a príkazy príslušníka zboru a zamestnanca zboru, povinnosť plniť povinnosti uložené zákonom o výkone trestu a ústavným poriadkom, dňa 04.10.2021 pre porušenie povinnosti plniť povinnosti uložené zákonom o výkone trestu a ústavným poriadkom, povinnosť plniť pokyny a príkazy príslušníka zboru a zamestnanca zboru, zákaz predstierať ochorenie a dňa 02.03.2022 pre porušenie povinnosti zachovávať zásady slušného správania a vystupovania voči osobám, s ktorými prichádza do styku.

Odsúdená je slobodná, matka maloletej dcéry R. A. C., ktorá je v starostlivosti svojho biologického otca G. C., s ktorým je odsúdená v telefonickom a písomnom kontakte. Po výkone trestu bude naďalej s menovaným žiť a starať sa o ich maloletú dcéru. Ďalej využíva kontakty formou korešpondencie, telefonovania, kontaktných návštev a videonávštev s otcom a sestrou. Materiálnu podporu formou balíkov využíva. Ubytovanie po skončení výkonu trestu odňatia slobody má zabezpečené u otca D. D. na adrese: R. - N., E. E. XXXX/XX. Pomoc pracovníka oddelenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately pre plnoleté fyzické osoby žiadať nebude. K páchanej trestnej činnosti prezentuje čiastočne kritický postoj, ktorého výpovedná hodnota nie je dostatočne presvedčivá, ospravedlňuje sa, že to bolo kvôli drogám a tvrdením, že chcela ublížiť sebe a sestra jej v tom chcela zabrániť. Resocializačná prognóza u odsúdenej stanovená nástrojom hodnotenia rizika recidívy trestnej činnosti je nepriaznivá, riziko sociálneho zlyhania je u odsúdenej vysoké. Ústav konštatoval, že menovaná odsúdená čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmienené prepustenie a neodporúča ju podmienenčne prepustiť.

Obhajca odsúdenej na verejnom zasadnutí sa v plnom rozsahu pridrižoval podaného návrhu na podmienené prepustenie z výkonu trestu. Ďalej uviedol, že odsúdená je druhý krát vo výkone, ústav ju neodporučil prepustiť, vzhľadom na jej začiatok výkonu trestu odňatia slobody, ktorý bol náročný, bola náročná jej adaptácia. Pred nástupom na výkon trestu odňatia slobody bola dva mesiace doma, nástup

znášala ťažko. Aktuálne je zaradená na prácu, kde si v ostatnej dobe plní riadne povinnosti. V prípade prepustenia má zabezpečenú prácu, bývať bude o svojho otca, kontakt s maloletou dcérou udržiava telefonicky.

Odsúdená na verejnom zasadnutí oľutovala svoje činy a bola by rada, keby dostala druhú šancu, aby mohla pracovať a starať sa o dcéru. Ďalej uviedla, že od februára 2022 má čistou kartu, dostala odmenu za zapájanie sa, upratovanie a odmenu za rajón. Pred výkonom trestu užívala pervitín 4 roky a tak nevedela prečo páchala trestnú činnosť, pretože nevedela čo robí. Otec jej navrhol psychiatra, sestra psychologičku, a chcela by ich po prepustení z výkonu trestu navštevovať. Chcela by pokračovať v liečbe aj po prepustení, pretože vo výkone trestu mala dostatok času na to, aby sa poučila a uvedomila si, že by sa chcela starať o dcéru.

Zástupca Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Nitra predniesol hodnotenie v zhode so spisovým hodnotením a zároveň uviedol, že od vypracovania hodnotenia neprišlo k zmene.

K hodnoteniu sa odsúdená vyjadrila, že naozaj ľutuje, ako sa správala, nezvládala začiatky trestu, najmä odlúčenie od rodiny.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Nitra v konečnom návrhu uviedol, že s poukazom na vykonané dokazovanie boli u odsúdenej splnené formálne podmienky na jej podmienené prepustenie, ale neboli splnené materiálne podmienky s poukazom na hodnotenie ústavu, z ktorého vyplývala značná prevaha potrestaní, ako aj vysoké riziko sociálneho zlyhania, teda možnej recidívy. Zároveň prokurátor navrhol žiadosť odsúdenej zamietnuť.

Obhajca v konečnom návrhu navrhol prepustenie odsúdenej z výkonu trestu s uložením skúšobnej doby s probačným dohľadom, aj keď nebola odporučená na podmienené prepustenie, pretože jej trestná činnosť vyplývala z jej nevypelosti. Domnieva sa, že resocializáciu odsúdenej možno dosiahnuť aj na slobode pod dohľadom probačného úradníka, s tým, že preukázanie vedenia riadneho života dosiahne zamestnaním, ako aj plnením si vyživovacej povinnosti na svoje dieťa. Ďalej obhajca uviedol, že odsúdená bude preukazovať lekársku starostlivosť u psychiatra.

Zástupca Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Nitra v konečnom návrhu uviedol, aby súd nevyhovel žiadosti odsúdenej o podmienené prepustenie

Odsúdená v konečnom návrhu požiadala o prepustenie z výkonu trestu, aby dokázala, že to bola len mladícka nerozvážnosť, a tiež by chcela viesť normálny život, pracovať a navštevovať psychiatra.

Podľa § 415 odsek 1 Trestného poriadku o podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmienené prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka a ak ide o odsúdeného na dvadsaťpäť rokov alebo na doživotie, po uplynutí troch rokov od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Podľa § 66 odsek 1 písmeno b) Trestného zákona súd môže odsúdeného podmienené prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieneného trestu odňatia slobody.

Na základe uvedených zákonných ustanovení a na základe zisteného skutkového stavu, súd dospel k záveru, že odsúdená dňa 16.11.2022 splnila formálnu podmienku na jej podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, nakoľko vykonala dve tretiny z trestu odňatia slobody, ktorý jej bol uložený, avšak nespĺnila materiálne podmienky podmieneného prepustenia.

Súčasťou materiálnych podmienok pre rozhodovanie súdu o podmiennečnom prepustení je preukázanie, že odsúdená plnením svojich povinností a svojím správaním vo výkone trestu preukázala polepšenie, za súčasného preukázania, že sa od odsúdenej môže očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Podstatou podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je, že sa odsúdená po uplynutí zákonom stanovenej doby predčasne prepustí z výkonu trestu odňatia slobody. Ide o zmierňovacie ustanovenie pre tých páchatel'ov, u ktorých doterajší výkon trestu nasvedčuje záveru o ich prevýchove a úspešnej resocializácii.

Súd vyhodnotil, že odsúdená nespĺnila zákonné podmienky pre podmiennečné prepustenie z materiálneho hľadiska, a to najmä z dôvodu, že u odsúdenej je resocializačná prognóza nepriaznivá, pričom riziko sociálneho zlyhania je vysoké. Z hodnotenia zástupcu riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody ÚVTOS Nitra - Chrenová vyplynulo, že správanie odsúdenej vo výkone trestu odňatia slobody už od začiatku nebolo na požadovanej úrovni, menovaná na pracovisku fajčila mimo vyhradeného času, prijala i odovzdávala nepovolené veci spoluodsúdeným, zapájala sa do verbálnych konfliktov, nerešpektovala pokyny nadriadených, nedodržiavala ústrojovú disciplínu, sebapoškodila sa a predstierala i zdravotné ťažkosti, za čo bola päť krát disciplinárne potrestaná. Odsúdená podľa hodnotenia ústavu nespĺňa podmienky na podmiennečné prepustenie a ústav neodporučil jej podmiennečné prepustenie. K spáchanej trestnej činnosti prezentuje odsúdená čiastočne kritický postoj, ospravedlňuje sa, že to bolo kvôli drogám, z mladíckej nerozvážnosti. Z uvedeného dôvodu preto nemožno od nej dôvodne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život tak, ako to predpokladá ustanovenie § 66 odsek 1 Trestného zákona. Z ustanovení § 66 odsek 1 písmeno b), odsek 2 Trestného zákona vyplýva, že predpokladom podmiennečného prepustenia

z výkonu trestu odňatia slobody u odsúdenej je súčasné splnenie troch podmienok a to, že odsúdená vykonala zákonom stanovenú dobu z uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody, že vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázala polepšenie, a že sa môže od nej očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, pričom pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdená trest vykonáva. Súd uzavrel, že doterajší výkon nepodmiennečného trestu odňatia slobody nemal u odsúdenej dostatočný preventívny a výchovný účinok, a preto v tomto čase neexistuje dostatočná záruka, že odsúdená po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody bude viesť riadny život. Formálne deklarovanie odsúdenej, že po prepustení z výkonu trestu bude viesť usporiadaný život, zamestná sa, nebolo pre súd presvedčivým argumentom na jej podmiennečné prepustenie.

Zmysel podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za plnenie príkazov a nariadení príslušníkov a zamestnancov zboru, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu bola páchatel'ka automaticky prepustená po odpykaní stanovenej doby bez ohľadu na účel trestu, ale podmiennečné prepustenie je namieste len vtedy, keď vzhľadom na účel trestu a ďalšie okolnosti, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdená povedie aj na slobode riadny život a že tu nie je pre spoločnosť príliš veľké riziko jej recidívy.

Ustanovenie § 66 odsek 1 Trestného zákona vyjadruje predovšetkým požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdenej, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmiennečné prepustenie a musí pritom vyplývať zo zhodnotenia páchatel'kinho polepšenia, pričom očakávanie, že odsúdená, po podmiennečnom prepustení, povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení páchatel'kinej osobnosti, doterajšieho pôsobenia výkonu trestu, možností jej nápravy a osobných pomerov s prihliadnutím aj na účel trestu, pričom bez významu nie je ani zistenie, ako bude verejnosť reagovať na predčasné prepustenie odsúdenej z výkonu trestu, aké sú sociálne pomery odsúdenej a aké podmienky má vytvorené pre prechod do normálneho života na slobode.

Správanie odsúdenej vo výkone trestu sa musí hodnotiť v súvislosti s charakterovými vlastnosťami odsúdenej, s motívmi a spôsobom vykonania činu, pretože len za tohto predpokladu možno posúdiť, či odsúdená vo výkone trestu dosiahla taký stupeň nápravy, že sa už zbavila práve tých charakterových rysov a nesprávnych návykov, ktoré ju viedli ku spáchaniu trestnej činnosti alebo ktoré okrem ostatných príčin aspoň prispeli k jej rozhodnutiu spáchať trestný čin.

Súd na záver dodal, že odsúdená musí spĺňať podmienky vo všetkých požadovaných kritériách potrebných, aby bolo možné vyhovieť jej žiadosti o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia

Z dôvodu nesplnenia materiálnych podmienok súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto uznesenia a žiadosť odsúdenej o jej podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať sťažnosť do 3 pracovných dní odo dňa jeho oznámenia, prostredníctvom Okresného súdu Nitra, na Krajský súd v Nitre. Sťažnosť má odkladný účinok. Právo podať sťažnosť nemá ten, kto sa tohto práva vzdal.